

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

DSW.WSP.1703.2.2018.MN

Warszawa, 21 marca 2018 roku

Pan
Rafał Grupiński
Przewodniczący Komisji
Edukacji, Nauki i Młodzieży

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z planowanym na dzień 22 marca br. posiedzeniem Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, przekazuję uzupełnienie materiału, pod tytułem „Wynagrodzenia pracowników szkół wyższych na tle sytuacji finansowej szkolnictwa wyższego. Stan obecny – perspektywy zmian”.

Projekt ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* był przedmiotem obrad na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 20 marca 2018 roku, w trakcie którego rozstrzygnięte zostały uwagi Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rolnictwa dotyczące m.in. projektowanego systemu finansowania szkolnictwa wyższego i nauki.

W omawianym dokumencie pn. „Wynagrodzenia pracowników szkół wyższych na tle sytuacji finansowej szkolnictwa wyższego. Stan obecny – perspektywy zmian”, wprowadzone zostały następujące zmiany:

W pkt. IV. Perspektywy zmian wynagrodzeń pracowników szkół wyższych w projekcie Ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*

Projekt ustawy przewiduje gwarancje dotyczące minimalnego poziomu wynagrodzeń nauczycieli akademickich. W projekcie zaproponowano minimalne wynagrodzenia osób zatrudnionych na stanowiskach nauczycieli akademickich. Wynagrodzenia w projekcie ustalono procentowo poprzez odniesienie do minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora w uczelni publicznej, które określał będzie Minister Szkolnictwa Wyższego i Nauki w rozporządzeniu. Wynagrodzenie minimalne dla nauczyciela akademickiego będzie wynosiło nie mniej niż 50% minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora, z tym że dla osób zatrudnionych na stanowisku profesora uczelni będzie nie niższe niż 83%, a adiunkta nie niższe niż 73% minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora.

W uczelniach publicznych szczegółowe warunki wynagradzania za pracę, w tym składniki wynagrodzenia i ich wysokości, zostaną ustalone w zakładowych układach

zbiorowych pracy lub regulaminach wynagradzania. Akty te będą musiały zostać ustalone w uczelniach w terminie 18 miesięcy od wejścia w życie ustawy.

W projekcie ustawy określono składniki wynagrodzenia, które będą musiały zostać uwzględnione w regulacjach wewnętrznych uczelni, w tym składniki obowiązkowe: wynagrodzenie zasadnicze i dodatek za staż pracy oraz składniki fakultatywne: dodatek funkcyjny, dodatek zadaniowy, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe albo nadliczbowe, dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych oraz inne dodatki, jeśli zostały określone w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania.

Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny rektora w uczelni publicznej będzie ustalał minister nadzorujący uczelnię na wniosek rady uczelni. W projekcie określono jednak maksymalne wysokości świadczeń, które mogą być przyznane rektorom. Wynagrodzenie zasadnicze rektora w uczelni publicznej nie będzie mogło być wyższe niż 300% średniego wynagrodzenia zasadniczego w uczelni osób zatrudnionych na stanowisku, na którym zatrudniony jest rektor. Wynagrodzenie to będzie obliczane na podstawie średniego wynagrodzenia za rok kalendarzowy poprzedzający rok wyboru rektora. Rektor będzie mógł otrzymywać także dodatek funkcyjny w wysokości do 100% minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora. Rada uczelni może przyznać rektorowi w uczelni publicznej dodatek zadaniowy.

Projekt przewiduje, że pracownikowi uczelni publicznej będzie przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej oraz nagroda jubileuszowa.

Dla pracowników uczelni publicznej będzie się dokonywać odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 6,5% planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych, przy czym wysokość odpisu może być zmniejszona po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi działającymi w uczelni.

Ponadto, w uczelni publicznej będą mogły być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30%.

Nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi będą mogli otrzymać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora oraz nagrody ministra nadzorującego uczelnię, a w przypadku uzyskania stopnia naukowego na podstawie wybitnego dorobku – także Prezesa Rady Ministrów.

Pracownikom uczelni, przechodzącym na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, będzie przysługiwało prawo do jednorazowej odprawy w uczelni stanowiącej ich podstawowe miejsce pracy, w wysokości 300 % wynagrodzenia zasadniczego z ostatniego miesiąca pracy.

W sprawach dotyczących stosunku pracy pracowników uczelni, nieuregulowanych w ustawie, stosować się będzie przepisy Kodeksu pracy, a spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni będą rozpatrywać sądy pracy

Dodano pkt. V: Prognozowane skutki finansowe projektu ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz zmiany w zakresie zasad finansowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Projekt ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, przewiduje szeroką reformę systemu nauki i szkolnictwa wyższego, w tym m.in. istotne zwiększenie nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę.

W projekcie zaproponowano wprowadzenie dwuczłonowego mechanizmu waloryzacyjnego polegającego na odrębnej waloryzacji części wydatków na naukę poprzez iloczyn realnej prognozowanej dynamiki PKB oraz wskaźnika 2,15, który zostanie docelowo osiągnięty w 2028 r. Do tego czasu ww. wskaźnik będzie wzrastał corocznie o wartość 0,1. Do waloryzacji części wydatków na szkolnictwo wyższe będzie stosowany prognozowany wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych. Mechanizmy te zastąpią dotychczasowe rozwiązania w zakresie waloryzacji wydatków budżetu państwa gdyż nie gwarantowały one wzrostu środków na szkolnictwo wyższe i naukę.

Dotychczasowy mechanizm waloryzacji środków finansowych, który dotyczył wyłącznie środków na szkolnictwo wyższe. W projekcie ustawy zastąpiono ten mechanizm waloryzacją całości środków na szkolnictwo wyższe i naukę, gwarantując coroczne zwiększanie budżetu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz budżetów innych ministrów nadzorujących uczelnie publiczne przeciętnie o 940 mln zł.

Zwiększenie to jest konieczne w kontekście podniesienia konkurencyjności polskiego szkolnictwa wyższego i nauki na arenie międzynarodowej. Niesie również za sobą poprawę jakości i rozpoznawalności prowadzonej działalności naukowej.

Dodatkowo zaproponowana ścieżka wzrostu nakładów, jest częściową realizacją postulatów Podkomisji stałej do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, która 20 lipca 2016 r. zaapelowała do Prezesa Rady Ministrów o istotne zwiększenie środków na szkolnictwo wyższe i naukę.

Skutki finansowe wejścia w życie projektu ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz proponowana zmiana zasad finansowania nauki i szkolnictwa wyższego koncentrują się na poszerzeniu autonomii uczelni i odnoszą się do nowych rozwiązań systemowych w tym obszarze. Niemniej jednak mając na względzie, że głównym elementem kosztów podstawowej działalności operacyjnej są wynagrodzenia (wynagrodzenia bez pochodnych stanowiły 57,4% kosztów podstawowej działalności operacyjnej uczelni w 2016 r.), z dużym prawdopodobieństwem można domniemywać, że zwiększenie nakładów na

szkolnictwo wyższe i naukę w sposób pozytywny wpłynie również na wynagrodzenia i zatrudnienie pracowników szkół wyższych.

Jednocześnie należy podkreślić, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego z całą powagą traktuje postulaty dotyczące zwiększenia wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym. Zagadnienie to zostanie rozstrzygnięte w drugiej połowie 2018 r. na etapie uzgodnień projektu budżetu państwa na 2019 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra
PODSEKRETARZ STANU
Piotr Müller